

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 07.06.2024

Sayı : 638

10/1478

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurtuluş mücadelesine ilham olmuş, ortak olmuş, cepheden cepheye bilgi yaymış Anadolu basınının bugünkü temsilcileri tam anlamıyla can çekiyor. Yıllar içerisinde tüm mali hakları tırpanlanan, basın kartlarının içi boşaltılan Anadolu basınının ayakta kalmaya çalışan gazeteleri "Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi" bahanesiyle yeni bir darbe yedi. Zaten kamu kurum ve kuruluşları aldığı gazetelerin sayısını kısıtladı, abonelikleri bitirdi. Şimdi Sosyal Sigortalar Kurumu da ilan yayımlama zorunluluğu getiren rayiç bedeli beş kat artırarak binlerce insanın işiyle, aşıyla, ekmeğiyle oynamaya başladı. Rayiç bedelin 500 bin liradan 2,5 milyon liraya çıkarılması, yerel medya için ciddi bir tehdittir. Bu durum çok ciddi bir endişe kaynağıdır. Yerel basın kuruluşlarının kapılarına kilit vurma zorunluluğu anlamını taşır ki binlerce insanın zaten zor şartlarda evine götürdüğü ekmeği de kesmek demektir. Zaman kaybedilmeden bu yanlıştan dönülmelidir.

Anadolu basınının içinde bulunduğu zor şartların araştırılması, çözüm bulunması amacıyla Anayasa'nın 98 ve içtüzüğüümüzün 104 ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz. 04.06.2024

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

GEREKÇE

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) ilan yayımlama rayiç bedelin 500 bin TL'den beş kat yükseltilmesi (2,5 milyon TL) yerel medya için çok ciddi ve yaşamsal önemde bir tehdit oluşturmaktadır. "Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi" ile Maliye Bakanlığı'nın kamu harcamalarında tasarruf sağlamak amacıyla çeşitli kısıtlamalar yapmaya kamu kurum ve kuruluşlarının aldığı gazete sayısını kısıtlayarak başlaması kabul edilemez..

Son dönemde Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan "Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi", kamu harcamalarında tasarruf sağlamak amacıyla çeşitli kısıtlamalar getirmektedir. Ancak bu paketin en dikkat çekici ve tartışma yaratan yönlerinden biri, basına yönelik uygulamalarda kendini göstermektedir.

Yerel medya kuruluşları, özellikle pandemi sürecinden bu yana ekonomik anlamda büyük zorluklar yaşamaktadır. Zaten sınırlı olan gelir kaynakları, ekonomik kriz ve reklam bütçelerindeki daralmalarla iyice azalırken, SGK'nın yeni düzenlemesi bu kuruluşlar için bir darbe daha anlamına gelmektedir. İlan gelirlerinin büyük bölümünü kaybetme riski taşıyan yerel medya, bu gelişmelerle birlikte ayakta kalma mücadelesi vermektedir. Rayiç bedelin bu denli yüksek bir oranda artırılması, birçok küçük ve orta ölçekli yerel basın kuruluşunun ilan yayımlayamaz hale gelmesine neden olabilecektir.

Bu gelişme, sadece basın kuruluşlarının ekonomisini değil, aynı zamanda halkın haber alma hakkını da olumsuz etkilemektedir. Basın, demokrasinin dördüncü kuvveti olarak kabul edilir ve kamuoyunu bilgilendirme, denetleme ve eleştirme görevini yerine getirir. Ekonomik zorluklar nedeniyle basının zayıflaması, bu görevlerin yerine getirilmesinde aksamalara yol açabilecektir. Yerel yönetimlerden, mahalle sorunlarına kadar geniş bir yelpazede habercilik yapar. Halkın yerel gelişmelerden haberdar olması, yerel yönetimlerin şeffaflığı ve hesap verebilirliği açısından hayati önem

taşımaktadır. Ayrıca, yerel medyanın zayıflaması, yerel haberlerin yaygınlaşmasında ve kamuoyunun yerel konularda bilgi sahibi olmasında büyük eksiklikler yaratacaktır.

Bu nedenlerle Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Sayın Nazmi Bilgin'in açıkladığı aşağıdaki çözüm önerileri son derece önemlidir ve hayata geçirilmelidir.

1. İlan yayımlama zorunluluğu için belirlenen rayiç bedelin tekrar gözden geçirilmesi ve yerel medyanın ekonomik durumu göz önünde bulundurularak daha makul bir seviyeye çekilmesi yerinde olacaktır.

2. Yerel medyanın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla devlet tarafından sağlanan teşvik ve desteklerin artırılması gerekmektedir. Bu destekler, ilan gelirlerinin düşmesi durumunda medyanın ayakta kalabilmesi için önemlidir.

3. Yerel medya kuruluşlarının bağımsızlıklarını koruyarak alternatif gelir modelleri geliştirmeleri teşvik edilmelidir. Dijital abonelik sistemleri, yerel işletmelerle işbirlikleri gibi yeni gelir kaynakları oluşturulabilir.

4. Yerel medyaya destek verilmeli, dijital gelişmelere hazırlanmalıdır. Günümüzde geleneksel metodlar ve çalışma tarzıyla gazeteciliğin yürütülmesi giderek zorlaşmaktadır.

5. Yerel medya kuruluşları güçlerini birleştirerek, daha sağlam yapılar oluşturmali, gittikçe zorlaşan şartlarda daha etkin gazetecilik yapılabilmesini mümkün kılacak dönüşüme hazırlanmalıdırlar.

A. Mahmut Kemal
Sarıyerli Mv.

A. Turay ÖZKAN
İzmir Mv.

A. Serdar Erdem Kılıç
İzmir Mv.

A. Servet Mullaoglu
Hartay Mv.

Veli Ağbaba
Malatya Mv.

Sema DİNÇER
Ankara Mv.

İ. SÜLLÜ
Jale Nur SÜLLÜ
Eskişehir Mv.

İzmir
T. E. M. M.
CUMHURİYET HALK
1972
GRUP BAŞKANLIĞI
Mv.

635.